

ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลทหาร
THE JURISDICTION OF THE MILITARY COURT

โกเมศ สุบงกช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2555

ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลทหาร

โกเมศ สุบงกช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2555

THE JURISDICTION OF THE MILITARY COURT

KOMATE SUBONGKOJ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Law

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pandit University

2012

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่องปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลทหารฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.วิระ โลจายะ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการศึกษา รวมทั้งข้อคิดเห็นใน ประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี จนทำให้การเขียนวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นไปด้วยความถูกต้องด้วยหลักการและเหตุผล

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล ที่กรุณา รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์ วัฒนกุล และ รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และสละเวลาอันมีค่า ของท่าน ในการชี้แนะให้คำปรึกษาทางวิชาการ และให้ความช่วยเหลือในการเขียนวิทยานิพนธ์ จนเสร็จสมบูรณ์

ผู้เขียน ขอกราบขอบพระคุณ นางชวนพิศ พิมพิเรนทร์ ยายผู้เขียน นายสมรศักดิ์ สุขงกช และนางอนงค์ กุวลัยรัตน์ บิดาและมารดาผู้เขียน ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดและอบรมเลี้ยงดูผู้เขียนเสมอมา และนางสาวอาทิตย์ยา กุวลัยรัตน์ น้องสาวอันเป็นที่รักของผู้เขียนซึ่งเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนมาโดยตลอด

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ หรือผู้ที่สนใจ ผู้เขียนขอมอบผลแห่งประโยชน์นี้ให้แก่บุพการี ผู้มีพระคุณทุกท่าน และบรมครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้เคยอบรมสั่งสอนให้การศึกษาแก่ผู้เขียนตลอดมา ส่วนที่มีข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

โกเมศ สุขงกช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	5
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2. แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาล.....	7
2.1 แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับหลักความอิสระของผู้พิพากษา.....	7
2.2 แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับหลักความเสมอภาค	14
2.3 หลักการกำหนดเขตอำนาจของศาล.....	28
2.3.1 เขตอำนาจศาลตามหลักดินแดน	29
2.3.2 เขตอำนาจศาลตามหลักสัญชาติ	31
2.3.3 เขตอำนาจศาลตามหลักป้องกัน.....	32
2.3.4 เขตอำนาจศาลตามหลักคนชาติเป็นผู้ถูกกระทำ	33
2.3.5 เขตอำนาจศาลตามหลักความผิด	34
2.4 แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับศาลทหาร	37
2.4.1 แนวความคิดในการปกครองบังคับบัญชาทหาร.....	37
2.4.2 หลักการทั่วไปเกี่ยวกับระบบศาลทหาร	38
2.4.3 รูปแบบการจัดโครงสร้างในระบบศาลทหาร	38
2.4.4 เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีศาลทหาร	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร.....	43
3.1 ศาลทหารในต่างประเทศ.....	43
3.1.1 ประเทศฝรั่งเศส.....	43
3.1.2 ประเทศเยอรมนี.....	46
3.1.3 ประเทศสวีเดน.....	47
3.1.4 ประเทศออสเตรเลีย.....	51
3.1.5 ประเทศอังกฤษ.....	55
3.1.6 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	59
3.1.7 ประเทศแคนาดา.....	64
3.2 ศาลทหารในประเทศไทย.....	67
3.2.1 ประวัติศาลทหารไทย.....	67
3.2.2 โครงสร้างของศาลทหารไทย.....	71
3.2.2.1 ประเภทของศาลทหาร.....	72
3.2.2.2 การแบ่งชั้นของศาลทหาร.....	73
3.2.2.3 ประเภท คุณสมบัติ และองค์คณะของตุลาการศาลทหาร.....	77
3.2.2.4 การแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหาร.....	78
3.2.3 อำนาจศาลทหารในเวลาปกติ.....	80
3.2.3.1 คดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร.....	80
3.2.3.2 คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร.....	82
3.2.3.3 บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร.....	85
3.2.4 อำนาจศาลทหารในเวลาไม่ปกติ.....	89
3.2.5 อำนาจศาลอาญาศึก.....	90
4. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารและแนวทางแก้ไข...	92
4.1 ปัญหาเกี่ยวกับความอิสระศาลทหาร.....	92
4.1.1 โครงสร้างของศาลทหาร.....	93
4.1.2 การแต่งตั้งและโยกย้ายตำแหน่งตุลาการศาลทหาร.....	95

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2 ปัญหาเกี่ยวกับความเสมอภาค	96
4.2.1 การฟ้องคดี	97
4.2.2 การตั้งทนายความ.....	103
4.2.3 การดำเนินคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา.....	105
4.2.4 การอุทธรณ์และฎีกา.....	107
4.3 ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและองค์คณะของตุลาการศาลทหาร	109
4.4 ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเขตอำนาจของศาลทหาร.....	113
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	118
5.1 บทสรุป	118
5.2 ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	128
ประวัติผู้เขียน	144